

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A vezető.

Irla: Argus.

Az Általános Szolgálati Határozványok Bevezetése 6. pontjának 2. bekezdése értelmében a szakaszparancsnok köteles gondoskodni arról, hogy alárendelt őrsői kellő számú vezetőül alkalmazható csendőrrel ellátva legyenek.

Vezető alkalmazásra csak olyan csendőrök jöhetnek tekintetbe, akik úgy a szellemi, mint a gyakorlati képesség terén sikeres eredményt mutathatnak fel s a kik erre a fontos megbízatásra úgy erkölcsi magaviseletük-nél, mint szolgálati megbízhatóságuknál fogva is, egyaránt megfelelnek.

Nagyon természetes, hogy elsősorban az őrs- és járásparancsnokokra hárul az a feladat, hogy mint közvetlen előjárók, alárendelt csendőreiket, erre a fontos szolgálati alkalmazásra, kiképezzék és a kiképzés körüli eljárásuk eredményességét felismerjék.

Minthogy pedig az e tekintetben való felületesség úgy a szolgálatra, mint az őrs sikeres működésére hátrányos befolyást szokott gyakorolni, mind a két altisztnak saját érdeke az, hogy a megfelelő kipróbálás után is csak olyan csendőrökről adjanak előnyös véleményt a vezetői megbízatásra való kinevezéshez, akiknek minden tekintetben való megbízhatóságáról feltétlenül meggyőződtek.

A szakaszparancsnok, mint a szolgálat feletti közvetlen felügyeletet gyakorló tiszt előjáró, csak akkor teszi ugyan magáévá az említett két altisztnak erre vonatkozó együttes véleményét, ha az minden tekintetben egybevágó s ha pozitív meggyőződések és nem feltételeken alapul és ha gyakori szemléje alkalmával annak helyességéről maga is alaposan tájékozódott, mindezek dacára kétségtelen, hogy az említett két altiszt jelentései döntő fontosságúak úgy a vezetői kinevezésnél, mint egyeseknek e tekintetben való mellőzésénél.

Ezekre való tekintettel, bár nem lehet feltételezni, hogy az őrs- és járásparancsnokok alárendeltjeikre nézve részrehajló jelentéseket tennének, még sem ajánlható eléggé ezeknek az altiszteknek, hogy e tekintetben csak alaposan kipróbált csendőrökről adjanak kedvező véle-

ményt. Mert a milyen eléggé el nem ítéhető eljárás volna az, ha egyik vagy másik, a vezető állásra minden tekintetben alkalmas csendőrt, akár ellenséges érzésből, akár felületességből alkalmatlannak jelentenének a vezetői megbízatásra, ép oly hünyös könnyelműsége mutatna, ha ugyanakkor, talán éppen meg nem engedett rokon-szenyből vagy szintén felületességből érdemtelen, megbízhatóság és alkalmazhatóság tekintetében még eléggé ki nem próbált csendőrökről tennének kedvező jelentést.

Ez az eljárás többszörös hátránnyal járna. Megbízhatatlannak minősülne a szolgálati tekinteteket mellőző altiszt; bizalmát vesztené a legénység az előjáró hozzáférhetetlensége iránt és kárára volna a szolgálatnak és a közérdeknek is, ha olyan kezekbe kerülne az önálló intézkedés joga, akik ilyen megbízatás ellátására kellő gyakorlat híján még képtelenek vagy erkölcsi magatartásuk folytán alkalmatlanok.

Mert hát a vezetőnél legfontosabb követelmény az önállóan való intézkedni tudás.

A csendőrségi szolgálat sokfélesége közt alig akad csak egy is, amelynek ellátásánál, a kapott szolgálati meghagyás mellett még külön önálló intézkedésre is ne kerülhetne a sor. Ha tehát az őrsparancsnok (úgy is mint járásparancsnok) valamely csendőrnek másodcsendőri minőségében teljesített szolgálati működésénél azt tapasztalja, hogy vezetői alkalmazásra kiképezhető, főtörekvése külön szakaszparancsnoki figyelmeztetés nélkül is mindjárt arra irányuljon, hogy azt az önálló gondolkodásra és tevékenységre serkentse és oktassa.

Egy, a szolgálat közben tudomásul vett bűncselekmény nyomozásának megindításánál követendő eljárás annyiféle intézkedést vonhat maga után, hogy miután ilyenkor nem minden esetben kaphat a vezető külön meghagyásokat, felvilágosításokat, ntmutatásokat az otthonmaradt vagy távollevő őrsparancsnokától, csak alaposan képzett, higgadtan és megfontoltan gondolkodni tudó vezető lesz képes azt kellő sorrendben és fennakadás nélkül lebonyolítani.

Első tekintetre olyan könnyűnek, olyan semmiségnek látszik ez a többször említett tehetség. Ha azonban alaposabban vizsgáljuk a dolgot, rájövünk, hogy elég súlyos feladattal jár az, kivált ha csakugyan helyesen

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA
STOWASSER J. os. és ktr. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Páncshíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétel és átcserélése. — Árjegyzék minden hangszerrel külön közzétett.

igyekszik valaki intézkedni. Megtörtént pl. egy járőrrel, hogy többrendbeli betöréses lopásban nyomozva, mikor a tettest kiderítette s azt előzetes őrizet alá vette, büntetül csupán a zsiros-kormos-tollas zsákot biztosította, amelyben a tettes a sok lopott libát, füstölt sertéshúst és szalonnát hazahordta.

Azt a bődön zsirt ellenben, amelyről minden különösebb szakértelem nélkül megállapították volna és sejtették is, hogy a lopott szalonnából és libahájból olvasztott vegyülék, ama helyt nem álló védekezés mellett, hátha még sem az, — visszahagyták. Holott, ha a saját szakismeretükben nem bíztak, megnyugtatótásul szakértőkkel való megvizsgálás céljából is elkobozhatták és elszállíthathatták volna.

S hogy a felületességük mentségére felhozott okoskodásuk mennyire alaptalan volt, kiderült mindjárt, mihielyt az őrsparancsnok külön utasítása folytán a zsirt hazaszállítva, egy lentessel és egy háziasszonnyal, mint szakértőkkel megvizsgáltatták, mert ezek véleménye szerint is a zsír csakugyan az imént említett vegyülék lévén, miután a granusitott sem sertést nem vágott sem saját bizott libákat nem ölt, kétségtelenül a lopott holmiból g. üjtötte azt össze.

De kiderült még ezenfelül az is, hogy a bődön is lopásból származott. A háziasszony ugyanis amint rátekintett a bődönre, mindjárt ráismert, hogy az az övék s egy évvel azelőtt betörés folytán lopták el tőlük ismeretlen tettesek, de az azok utáni nyomozás akkor, amint azt a csendőröktől hallották, kiderítetlen maradt. Nagyobb hitelesség okáért félrefordítván a bődönt, annak fenekén kívülről megmutatta a férje nevének kezdőbetűit a bádogba belekarcolva. Ezt még a granusitott se tudta addig.

A járőr tehát egyik mulasztással tetézte a másikat, pedig ennek a járőrnek mind a két tagja kimevezett vezető volt s ráadásul az egyiknek, aki ebben a szolgálatban a tényleges vezető szerepet teljesítette, még az altiszti iskolába való bevezénylése is el volt már rendelve.

Ez csak egy eset az előfordulható felületességek közül és csak annak igazolására hoztam fel, hogy mennyire gondosnak, körültekintőnek és leleményesnek kell lenni a vezetőnek, hogy megbízatását helyesen, kifogástalanul és sikeresen elláthassa s hogy ugyancsak mennyire előrelátónak és emberismerőnek kell lenni az őrs- és járásparancsnoknak a vezetői állásra alkalmas csendőrök megválasztásánál és alkalmasnak minősítésénél.

Különös figyelemmel kell lenni a vezetőül kijelölendő csendőr megválasztásánál arra is, hogy eljárásában és tetteiben határozott önbizalommal rendelkezék, ambicióval végezze a szolgálatát és mások oktatására is képes legyen.

A melyik csendőr nem ismeri a saját értékét, annak nincs meg a kellő önbizalma sem. Mert ha kevésre becsüli, nem mer cselekedni, ha pedig túlbecsüli, könnyen nagyot akar és csak keveset tud cselekedni. Ezenfelül, ha nincs meg a kellő önbizalma, intézkedéseiben és tetteiben bírányozni fog a szükséges határozottság és a kellő pillanatokban habozóvá, ingadozóvá válik.

A vezetőül kijelölendő csendőrt tehát nemcsak elméleti kérdésekben, hanem szolgálatközben is, akár altiszttel, akár képzettvel vezető teljesíti a szolgálatot, gyakorlatilag is gyakran ki kell próbálni, hogy rövid gondolkodás után tud-e nyilatkozni, mi a helyes teendő valamely előfordult esetben s hogy miként járna el ő, ha rá volna bízva a vezetői állással járó önálló intézkedés joga.

Ilyen próbák mellett előbb kisebb jelentőségű, majd később bonyolultabb bűnesetekben kell rábizni az intézkedés jogát és a vele levő vezetőnek vagy altisztnak csak akkor kell közbevető — de mindig jóindulatu — figyelmeztetésekkel őt kisegíteni, ha láthatólag zavarba jön vagy figyelmetlenül siklik el valamely okvetlen szükséges tennivaló felett vagy — természetesen — ha bármely tekintetben helytelenül akarna intézkedni.

Sőt még ezeknek a figyelmeztetéseknek is nem annyira a mellőzött vagy helytelen intézkedésre való egyenes rámutatással, hanem inkább egy-egy vonatkozó kérdés feltevésével kell történnie, hogy még ezzel is alka om adassék neki az önálló gondolkodásra és ő magától jöjjön rá, hogy mit hagyott figyelmen kívül, mit tett helytelenül és miként kell e mulasztását pótolni.

Ilyen kérdések lehetnek valamely panasztolt eset nyomozásának megkezdése előtt, ha a cselekmény a sértett fél indítványára üldözendő és annak nyilatkozatát elfelejtené kikérni. Elég ennyi:

— Mit gondol ön, hivatalból vagy a sértett fél indítványára üldözendő ez a cselekmény?

Ha tisztában van a dologgal, a kérdésre már észreveszi a mulasztását és pótolja azt.

Az előirt szolgálatról való eltérés vagy az előirt időn túli kimaradásra való kilátás esetén:

— Miként tudja meg az őrsön a beálló változást?

Tűzesetnél, akár gyújtogatás, akár gondatlanságból történt az: a statisztikai adatokra vonatkozó kérdés feltevése.

Ha a vezetőjelölt kellő ismeretekkel rendelkezik, mindjárt tudja, hogy előbbi esetben szolgálati jegyet kell az őrsre küldeni, az utóbbi esetben pedig, hogy a biztosítás, emberélet vagy állat áldozatul esése, mások vagyónának veszélyeztetése stb. tisztázandók.

Ilyen módon, valamint a terheltek és a tanúk kikérdezésével való megbízással fokozni lehet a vezetőjelölt ismereteit s ennek kapcsán az önbizalmát is, mert a mint

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírral és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti légegy ára 2-40 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich - utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

Dorna-Vatra a Bajorhegyről nézve.

magától rájön, hogy az egyes dolgokban való felületessége csökken, a megkövetelt jártassága erősödik, olyan mértékben gyarapodik az önbizalma is. Az önbizalom megerősödése fokozza aztán a csendőr ambícióját, a mennyiben újabb esetekben már önként vállalkozik hasonló dolgok ellátására.

Ilyen előzmények illetve kipróbálások után nagyon ritka esetben csatlakozhatnak az altisztek a vezetőjelölt helyes megválasztásában és nyugodt lelkiismerettel tehetnek jövélémenyü jelentést erre nézve tiszti előjáróiknak. A kinevezett vezetőre hárul ezután a feladat, hogy folytonos önképzés mellett, — a miben való ellenőrzése még tovább is kívánatos, — a pozícióját fokról-fokra erősítse. Annál is inkább kötelessége ez, mert állása már nemcsak a közönség és a szolgálat érdekében, hanem előjáróival szemben is bizalmi állássá vált és mert a vezető kinevezéssel egyengetve van az előmenetele a tulajdonképeni csendőri altiszti (másodaltiszt őrparancsnok stb.) állás elnyerése felé is.

Nagy előnyére szolgál a vezető önképzésének az utóbbi években folytatott az a rendszer, hogy minden szolgálati eredményéről magának kell megszerkeszteni a hatóságokhoz teendő jelentések fogalmazványát.

Ennek a kötelezettségnek egyik eléggé meg nem becsülhető előnye az, hogy a csendőr elsajátítja a szabatos, tömör és könnyen érthető stílust. Ezenfelül pedig, ha már a szolgálat közben nagyjából összeállítja egy ilyen jelentés vázlatát, mindjárt rájön, ha valamely adat, mondjuk terhelő, mentő vagy a bizonyító adatokból hiányzik valami és azt azon melegeben pótolhatja. Nagy haladás ez a régebben követett ama rendszerrel szemben, hogy a járőröknek majdnem minden valamire való nyomozási esetben magával kellett huzcolni a panaszost a tanukat és a gyanúsítottat bevonuláskor, hogy az őrparancsnok végezze a kikérdezést vagy a legjobb esetben egy pótkikérdezéssel felülbírálhassa járőre eljárásának helyességét és amennyiben hiányokat észlelt volna azoknak további megállapítása iránt küldhette a járőrt vissza, az érdekelt felek pedig várhatták, míg a járőr visszaérkezett.

Egy helyesen képzett s a hivatásával törődő vezető kifogástalanul elvégezheti most mindezeket és ha szolgálatközben megfelelő hely áll rendelkezésére, nemcsak egy, de több törvényellenes cselekmény kiderítéséről szóló jelentések fogalmazványait is még szolgálatközben elkészítheti és csak akkor kell a gyanúsítottat magával vinni, ha annak elfogása vagy előzetes őrizet alá vétele indokoltnak látszik.

Ennek az utóbb említett jognak az alkalmazása különben is erősen próbára teszi a vezetők tudományát és sok kellemetlenséget okoz nekik. Mert, ha az indoko-

latlanul elfogott vagy előzetes őrizet alá vett egyén az őrparancsnok utólagos intézkedése folytán szabadlábra kerül is, mégis gyakran akadnak érzékeny emberek, akik az indokolatlan meghurcolás miatt panaszt emelnek és ha nagyobb bajt nem is okoznak vele, egy kivizsgálás és esetleg egy fegyelmi fenytetés kellemetlenségeinek teszik ki a némi felületességgel terbelt vezetőt.

Hogy tehát ez elkerülhető legyen, viszont az sem fordulhasson elő, hogy okvetlen elfogandó egyének szabadlábon maradjanak s vagy a nyomozást meghüsitassák vagy a büntetés elől megszökhessenek — fölötteb ajánlatos a vezetőnek a csendőrségi szolgálati utasítások II. rész 117. §-ának minél gyakoribb és alapos tanulmányozása, annak minden pontja jelentőségének minél helyesebb megértelmezése, de még ezek tudása mellett is csak akkor éljen az elfogás jogával minden vezető, ha feltétlenül parancsoló szükség kívánja azt.

A szabályok és utasítások fontos rendelkezéseivel már azért is tisztában kell lennie a vezetőnek, mert a mellette rendelt másodcsendőrnek ő a legközvetlenebb oktatója a gyakorlati szolgálati teendőkre nézve. Ezt a hivatást pedig csak úgy töltheti be kellőképpen, ha minden eljárásában és intézkedéseiben a törvények, szabályok és utasítások rendelkezéseivel alkalmazkodik és e tekintetben jó példával jár a másodcsendőr előtt.

Az a vezető, aki komolyan fogja fel a hivatását és úgy erkölcsi magaviselete, mint szolgálati eljárása tekintetében feltétlenül megbízható, valóságos áldás egy őrre. Az ilyen vezető keze alatt a fiatalabb másodcsendőr csak jót tanulhat és kétségek nélkül használható tagjává válik a testületnek. És tagadhatatlan tény az, hogy a fegyelmetlen, erkölcsileg és szolgálatilag meg nem bízható csendőrök csak hasonló hajlamu és felfogásu vezetők mellett nevelődhetnek.

Megszívlelendő erre a következő példa.

Egyik őrön az őrparancsnok és a másodaltiszt mellett két fiatal, alig fél éves csendőr volt, akik legtöbbször a másodaltiszttel teljesítették szolgálatot.

Alig fél évi együttlét után úgy az őrparancsnok, mint a másodaltiszt más őrre kerültek és ekkorára a két fiatal csendőr még annyit sem tanult meg tőlük, hogy az egyes őrzéstartások egyes tereptárgyait megismerhesse és csak az új őrparancsnokkal teljesített első szolgálatok alkalmával kellett őket abbéli kötelességükre kioktatni és rászoktatni. Ismereteik hiányosságára nézve azzal védekeztek, hogy a másodaltiszt, a rendes szolgálatok alkalmával, a tereptárgyaknál szereplő kisebb tanyákat csak úgy távolról mutogatta meg nekik, a melyeket a sok tanya közt jól meg sem jegyezhettek magoknak, s rendszeresen csak a nagyobb majorokat portyázták le.

HEGEDŰ

remek felazzereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Beméni Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérésre.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
nagyobb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legén. azéni dráma-szerkezettel

Kilátás az orosz állásokra az Erdős Kárpátokban.

Ugyancsak a másodaltiszt és az őrsparancsnok helytelen felfogása és oktatása folytán azt a rossz szokást sajátították el, hogy ha őrláratot portyázó rendes szolgálatban valamely tudomásul vett bűncselekmény nyomozásához kellett fogniok és már a nyomozás kezdetén előre látták (!), hogy az előírt időre eredményt nem fognak elérni, ahelyett, hogy az eredmény elérése iránt minden lehetőt elkövetve, a nyomozást folytatták volna, a megszokott kishitűség folytán inkább bevonultak, és hogy az eredménytelen kimaradás után felmerült életmezei potlák miatt az őrsparancsnok általi felelősségrevonásnak tegyék ki magukat. És csak bámultak, mikor az új őrsparancsnok a legelső ilyen esetben, amikor is kétrendbeli betörés nyomozását hagyták félbe hasonló okból, felelősségre vonták őket a bevonuláskor.

Épen a felelősségre vonás pillanatában vonult be az őrsre egy, az őrsparancsnok kérelmére odabelyezett idősebb és igen jól képzett vezető s így négyesben azonnal hozzáfogtak a nyomozáshoz és két nap alatt minden fennakadás nélkül kiderítették a két betörést, az összes bűnjelket (egy kocsiat való) beszerezték és a betörő-társaságot elfoglák.

Nem sokkal később egy nagyszabású betörés történt, amelynek első ízben eredménytelen maradt és azután több ízben folytatott nyomozása csak körülbelül 6—8 hét múlva hozta meg az eredményt. Ez idő alatt annyira megváltozott a két fiatal csendőr, annyira beletanultak a türelembe, kombinálgatásba és beleszoktak a sokszor féléljével is tartott leszállásokba, valamint a szolgálat minden követelményeivel való törődésbe, hogy szinte vetélkedtek egymással, melyik mehebben annak a nyomozásnak a folytatásában. És a következménye az lett ennek a helyes vezetésnek és oktatásnak, hogy annak a mozgalmass őrsnek már az első egész évi ügyfoglalma alatt egyetlen kiderítetlen esete sem maradt, bolott előző években épen ellenkezőleg, alig tudott az őrs valamelyes eredményt felmutatni.

És, hogy a két fiatal csendőrnek ez az átalakulása, jobbanmondva használató csendőrré válása, nagyrészen a kitűnő vezető érdeme volt, azt az őrsparancsnok hangozlatta legjobban, amit, ha figyelembe vesszük, hogy az őrsparancsnok sokoldalú elfoglaltsága mellett tényleg a vezetővel teljesítették a legtöbb szolgálatot — nagyozoláának, vagy nagyképűsködésnek tekinteni nem is lehet.

Ez csak egy példa a sok közül annak illusztrálására, hogy a fiatal csendőrök helyes nevelésénél, oktatásánál a vezetőnek is fontos szerepe van.

Szolgálatban úgy az elméleti oktatás, mint a gyakorlati irányítás leginkább ő rá bízott és mert saját érdeke is azt parancsolja, hogy a mellérendelt másodcsendőr-

ből használható segítő-társat neveljen, csak akkor teljesíti ezt a hivatását a követelményeknek megfelelően, ha minden törekvését a fiatalabb csendőr nevelésére, annak ismeretei gyarapítására fordítja.

A vezető jó példaadása kibatással van egyébként a fegyelemre is.

Jókedvű, szorgalmas, a szolgálat érdekeivel törődő, biggadtan és megfontoltan cselekvő, az előjárók tetteit és meghagyásait nem bíráló vezető, még a türelmetlen, a szolgálat nehézségei felett bamar zugolódo s kisbítű fiatal csendőrré is jó befolyást gyakorol, különösen, ha bajtársiasan bánik a még tapasztalatlan bajtársával.

Ép ez okból kerülnie kell a fiatalabbak lekicsinylését, azoknak félszedségből, ismerethiányból vagy más hasonló okból eredhető gyengeségek miatti gunyolását vagy más csipős élezelődésekkel való ingerlését. Ehelyett inkább azok ismereteinek gyarapítására, tévedéseik helyreigazítására kell fektetni a főszűlyt.

Nemesak a bajtársa, hanem a saját és a szolgálat érdekeit is előmozdítja ezzel a vezető, mert válságos pillanatokban csak olyan másodcsendőrtől várhat segítséget, akit folytonos és jóakaratu oktatással, bátorítással és helyes vezetéssel ilyenekre kellő módon előkészített. Az a vezető, aki a vele szolgálathat járó másodcsendőrt a szükséges tudnivalók elsajátítására akár kényelmeskedéstől, akár közönyösségből esetleg rossz indulatból nem serkenti, előforduló tévedései miatt benczegésből, tulhajtott fölényeskedésből sértegeti, válságos pillanatokban nem számíthat tiszta lelkiismerettel az oktatni elmulasztott vagy jogtalanul megbántott bajtárs segítségére. Mert amilyen mértékben visszaélt ő a bajtárral szembeni kötelessége elbanyagolásával, ép oly mértékben nevelte amabban a kárörömré, bosszura való hajlandóságot.

Különösen vigyázni kell a vezetőnek az olyan másodcsendőrré, akinek a könnyelműségre, a szolgálat elbanyagolására vagy épen iszákososságra hajlama van.

Egy pillanatig sem szabad az ilyet, megszokott szendélyét kielégíthető körülmények között magára hagyni, felügyelet nélkül olyan szolgálati teendőkkal megbízni, amelyeknél esetleg előfordulható hanyagsággal súlyosabb természetű hátrányokat idézhet elő.

IDősebb, tapasztalt és kellő emberismerettel bíró vezető a másodcsendőrnek a viselkedéséből, bármily állűrűggyel lakargatott szándékából vagy készülődéseiből észreveheti azt, ha amaz rosszban törí a fejét és kellő időben, ügyesen alkalmazott ellenintőzkedéssal mindezeknek előjét veheti anélkül, hogy felfedezését amaz előtti elárulná.

Előjárói helyzeténél fogva különben is kötelességében áll, hogy mindennemű fegyelmatlanságnak, szolgálati mulasztásnak már a csirájában ntját vágja. Ezt azonban még előjárói fölénye mellett is, csak úgy tudja sikeresen

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

***** Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákósi lovas szobrával szemben.) *****

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. Csendőrségi díszvarrógépek. Világhírű tőnőküli pathéfonok. Világhírű tőn gramofonok. Lemez ujdonságok, kerékpár felszerelési cikkek, gummik, villamos szoblámpák és elemek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

Kilátás az orosz állásokra az Erdős Kárpátokban.

végrehajtani, ha — mint már fentebb is említettem — maga jár elől jó példával mindenben.

Ha tehát azt akarja, hogy úgy magát, mint másodcsendőrt a kellemetlenségtől megóvja, a kötelességtudásban, a törvények, szabályok és utasítások rendelkezéseinek szemelött tartásában, a szolgálat kifogástalan ellátásában kerülnie kell mindent, amivel helyzetét nehezítené, annál is inkább, mert a szolgálat helyes és szabályszerű ellátásáért elsősorban ő lévén felelős, előforduló mulasztások, szabálytalanságok esetében a felelősségre vonás súlya is őt éri legjobban s emellett még a jövőbeni előmenetelét is veszélyezteti.

Már pedig mindig jobb a jelen előnyeit kellő ügyességgel kibaszni és javunkra fordítani, a feltétlen megbízhatóság megszerzésével a jövőt biztosítani, mint közönyös, felületes viselkedés folytán állást és reményt veszítve, egy bizonytalan jövő elé kerülni.

Az élet hajótöröttjei úgy is sokan vannak. Ezeknek küzdelme, szenvedései és panasza legyen e tekintetben visszarettentő példa mindenki előtt.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Valami a kenyérről.

A háborús viszonyok sok mindenfélére rávezették az embereket, s ezek között a nagyobbikisebb fölfedezések között természetesen sok vonatkozik az élelmiszerekre. A „Természettudományi Közlöny” legutóbbi számában dr. Száhlender Lajos a kenyér élvezhetőségének hosszabb időre való biztosításáról ír érdekes sorokat.

A mostani viszonyok közt a kenyér sokszor csak hosszabb idő, néha hetek múlva kerül fogyasztásra. Állás közben azonban a kenyér sokat veszít ízletességéből és értékéből is, fölmerült tehát az a gondolat, nem lehetne-e a kenyér száradását, illetőleg szikkadását megakadályozni. E gondolat megvalósításával többen foglalkoztak. Egyesek abból indulva ki, hogy a kenyér szikkadását nem a vízvesztés, hanem a kenyér anyagának molekuláris megváltozása okozza, e változás bekövetkezésének megakadályozását különböző vegyszerek alkalmazásával kísérelték meg. Katz-nak aldehidekkel sikerült is a kenyér szikkadását megakadályozni vagy legalább késleltetni. Az elért eredmény azonban bár érdekes és figyelemre méltó, gyakorlatilag nem értékesíthető, mert a kísérleteknél bevált anyagok íze és szaga kellemetlen.

A kenyér szikkadásának megakadályozásával a háború alatt sokat foglalkoztak a francziák is. Náluk ez az ügy a német hadifogságba jutott katonák útján vetődött felszínre. Az otthon fogyasztott, valóban igen ízletes, hófehér búzakenyérrel elkényeztetett franczia katonáknak nem igen ízlett a német hadifogságban kapott 20% burgonyaliszttal kevert német hadikenyér. Hazaküldött leveleikből sohasem maradt ki a kérés: küldjenek nekik egy kis jó hazai fehér kenyeret. Hozzá tartozóik nagy igyekezettel fogtak hozzá a kenyérsütéshez és a kenyérküldéshez, s miután a német kormány sem gördített akadályt a kenyerek szállítása elé, csakhamar ezer és ezer kenyér indult útjuk Franciaországból Németországba. A kenyerek meg is érkeztek, a foglyok meg is kapták, de végtelenül siralmas állapotban. A 3—4. hetet igénybe vevő szállítási idő alatt a kenyerek kőkeményre szárad-

tak és héjukat sok esetben vastagon belepte a penész. Újabb, a küldött kenyerek élvezhetetlenségét panaszoló levelek érkeztek Franciaországba, mire országszerte lázasan indult meg a találgatás, kísérletezés: hogyan lehet úgy kenyeret sütni, hogy az 3—4 hét múlva is friss vagy legalább élvezhető maradjon? A felelettel legelőször a pékek voltak készen. Belekeverve a kenyérsütéshez használt lisztbe mindenféle elképzelhető anyagot, nagy hangerővel hirdették és ajánlották szeretetadómaníryul kiválóan alkalmas találmányaikat. Működésük rövid ideig tartott. Az élelmiszercsalás megtorlására létesített hatóság találmányaik további gyártását hamarosan megtiltotta.

Az üzleti érdek által vezettettken kívül foglalkoztak mások is a fölvetett ügygyel. A komoly kísérletek eredményeképpen két módszert fogadtak el. Az első a jól ismert kétszersült (biscuit) készítésének módja. Az így készült kenyér nem oly ízletes ugyan, mint a friss kenyér, de hosszabb időn át eltartható, s nem is penészedik meg könnyen. A másik módszert Fleurent, a Conservatoire national des Arts et Métiers tanára ajánlotta. Eljárása a következő: A kenyértészta készítése, dagasztása a rendes módon történik. 1 kg-nyi darabokat szakítva ki a megkelt tésztából, azt hasábalakúra kell sütni, ügyelve, hogy a héja ki ne repedjen, durcájára ne fejlődjön. A kenyeret a kemencében a rendes időnél valamivel tovább kell bent hagyni. A megsült kenyeret a kemencéből kivéve azon forrón, szorosan vastagabb papirosba csomagoljuk, még pedig kétszer oly módon, hogy a két csomagolás hájtásai szemben kerüljenek egymással. A beburkolt kenyeret zsineggel erősen átkötjük. A kenyér beburkolásához jó bármiféle erősebb papiros, a világosabb színű azonban jobb. Mikor a kemence 120—130°-ra lehűlt, a papírossal beburkolt kenyeret még egyszer betesszük. 15—20 perc után pedig végleg kivesszük. Mire a kenyér kihűl, már szállítható is. Az ily módon készült kenyér egy hónapi állás után a papiros burkból kicsomagolva, még megőrizte, ha nem is frissességét, de puhaságát, s olyan volt, mint a szikkadt kenyér. A Fleurent módszere szerint készült kenyérből több mint 50,000-t küldtek már el. Az érkező levelek tanúsága szerint a foglyok nagy örömmel fogyasztották. A kenyerek burkolására használt papiros olyanféle szerepet tölt be ezen eljárásnál, mint a konzerveknél a fémdoboz. Lehet, hogy más anyagok eltarthatásánál is tehetne a papiros ilyenféle jó szolgálatot.

KÉPEINKHEZ.

Képek az orosz harcterről.

Elragadó tájképek a természetben gyönyörködni tudók előtt. Igaz, a természet néma képek azok előtt, akiket sem a természet gyönyörű panorámája nem érdekel, sem a képekkel bemutatott területeken a mostani helyzetet nem ismerik. De azok előtt, a kik ott állnak, sőt azok előtt is, akik hírből, leírásokból ismerik a Kárpátokon folyó nagy küzdelmeket, egyszerűségükben is beszédesek ezek a képek. Így egyszerűen tekintve a képekre, csak csendesség árad felénk rólok. De ha oda képzeljük magunkat a Kárpátok erdős hegyzei közé, ahonnan le és be lehet tekinteni az orosz állásokba, oda, ahol egy alig észrevehető fekete vonal az oroszok lövészárkait állítja eléük s ahonnan minden talpalatnyi helyről a halál leselkedik vitéz katonáinkra: szinte meglevenednek előttünk a képeknek itt láthatatlan, de a helyszí-

nen szakadatlanul mozgásban, munkában és nehéz küzdelmekben tevékenykedő alakjai.

Az a soha nem szünő, sőt folyton fokozódó figyelem, a melyet hős csapataink a Kárpátok keleti lejtőin húzó orosz lövészárkok felé irányítanak, nem az ébredő természet tavaszi pompájának van szentelve, hanem az ellenség szándékának, mozdulatainak és törekvéseinek kikémlelésére irányul és belefuródik a messze szürkülő semmiségbe, az éjszakai sötét rejtelseibe, hogy felderítse és így elejét vehesse az esetleges támadásra tett előkészületeknek és elhárítsa az esetleg már megkezdett ellenséges támadásoknak a mieinkre nézve hátrányossá válható következményeit.

Nehéz, nagyon nehéz munka ez, de még eddig mindig sikeres volt. És ez a siker nemcsak abban nyilvánult, hogy az ellenség előretörési szándékát még eddig mindig megtudták hiusítani, hanem főként abban is, hogy egyes helyeken, bár lassan, ugyyszólván lépésről lépésre haladva, mégis eredményesen intézték támadásaikat a hosszabb időn át erősen kiépített és kitartó szívósággal védett orosz állások ellen. Ő Fensége József főherczeg vezérezredes úr vitéz csapatai állanak ott rendületlenül közel fél év óta, akiket a haza és a vezérük iránti rajongó szeretettől áthatott lelkesedés tett erőssé, kitartóvá eddig és képesít még tovább is úgy az ellenállásra, mint a támadások sikeres keresztyvitelére mindaddig, míg a Kárpátok környékét és a monarchia területét teljesen meg nem tisztítják a gyűlölt ellenségtől.

HIREK.

Adományok. Legutóbb a következő, a vak katonáknak szánt adományok folytak be hozzánk: a székelykocsárdi őrs legénységének gyűjtése: 20 K 80 f, a szilágyssomlyói őrs legénységétől 8 K 28 f és Nyáguly Lajos 2. oszt. őrmestertől, Egerhátról: 4 K. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Megdicsérések. Dedinszky József IV. számú csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmesternek, a cs. és kir. 7. hadseregparancsnokság, az ellenség előtt teljesített kötelességhű szolgálatainak elismeréséül, dicsőítő elismerését fejezte ki.

Vastag József, II. számú csendőrkerületbeli alőrmetest, a cs. és kir. 50. gyalogezredparancsnokság, az ezrednél kifejtett igen hasznos és sikeres szolgálatainak elismeréséül, nyilvánosan megdicsérte.

Kérelem. Sándor Istvánné nyugállományú csendőr őrmester, népfőlkelő neje kéri lapunk olvasói közül azokat, akik férjéről, annak sorsáról vagy hollétéről valamit tudnak, ezt vele Nagyenyed, Rákóczi-utca 22 szám alatti címen tudatni szíveskedjenek. Sándor István népfőlkelő őrmester bevonulásakor a brassói számvevőséghez nyerte beosztását, a román betörés alkalmával azonban csapatszolgálatra ment és múlt évi október 14-ike óta nem adott életjelt magáról.

Német István alőrmetest, az alsóváalkői (Szilágy vármegye) őrsről kéri mindazokat, akik Kutasi Károly 2. oszt. őrmester, volt lajtai fahú őrsparancsnokról valamit tudnak, ezt vele közölni szíveskedjenek. Kutasi 2. oszt. őrmester legutóbb Szerbiából írt kérelmezőnek, de már hosszabb ideje nem hallat magáról.

Helyreigazítás. Lapunk folyó évi 10. számának hivatalos részébe, a honvédségi Rendeleti Közlöny téves adatai alapján, egyes hibák csuszáltak be, a mit ezennel helyreigazítunk. A bolgár királyi kitüntetést nyert egyé-

nek ugyanis nem a VI., hanem a IV. csendőrkerület állományába tartoznak, illetőleg a népfőlkelő ezen kerülethez vannak beosztva, ezen felül Godányi László, Szivós László és Bandura József rendfokozata helyesen «2. oszt. őrmester», Mályi Márton és Kusner Sándor rendfokozata helyesen «alőrmetest», Dócs József neve helyesen «Dócs János I.», Lukács Ferencz neve helyesen «Lukácsi» végül Lukácsi népfőlkelő rendfokozata helyesen «tartálékos szakaszvezető».

KÜLÖNFÉLÉK.

Hajó-építések a háborúban. Egy kimutatás közli, hogy 1916-ban összesen 1481 hajót gyártottak 1,955.000 tonnával, míg 1915-ben csak 1665 hajót 1.67 millió tonnával; tehát a gyártás 1916-ban 280,000 tonnával fokozódott. Ebből az Egyesült-Államokban gyártottak 178 hajót 554,000 tonnával (1915-ben csak 127 hajót 270,000 tonnával). Japánban 250 hajót 246.000 tonnával (1915-ben 127 hajót 98,000 tonnával). Az Egyesült-Államok termelése ilyenformán megkétszereződött: körülbelül 25 hajót építettek Amerikában norvég számlára, de első sorban mégis saját kereskedelmi flottájukat gyarapították. Japán 150 százalékkal többet gyártott, mint 1915-ben. A német hajóépítésről nincsen pontos adat, csak 20 hajóról, összesen 81,000 tonna-tartalommal ad számot; Olaszország hajóépítése 20,000-ról 60,000-re, Svédországo 26,000-ról 40,000 tonnára szökött, míg Norvégiaé 61,000-ról 45,000-re. Dániaé 51,000-ról 37,000 tonnára süllyedt.

Nagy emberek életkora. Általában azt hiszik, hogy a nagy emberek nem élnek sokáig. Ezt a téves hitet el akarja oszlatni egy német ujság a következő statisztikával: **Hadrezévek:** Moltke 91, Xenophon 86, Wellington 83, Bernadotte 80, Blücher 76, Dzsingisz khán 72, Tilly 72, Marlborough 72, Marius 71, Timur 68, Themisztoklesz 65, Hannibal 63, Napoleon 51, Nagy Sándor 32. **Tudósok:** Humboldt 89, Newton 84, Plátó 82, Kant 79, Galilei 78, Copernicus 70, Linné 70, Leibniz 70, Sokratesz 68, Aristoteles 62, Hegel 61, Descartes 53, Spinoza 44. **Államférfiak:** Talleyrand 84, Bismarck 83, Augustus 76, Disraeli 75, Nagy Frigyes 74, Nagy Károly 71, Washington 67, Cicero 63, Cromwell 59, Richelieu 57, Caesar 55, Nagy Alfréd 52, Pitt 47, Mirabeau 42. **Költők:** Szofoklesz 90, Voltaire 84, Goethe 83, Victor Hugo 83, Corneille 78, Herodot 76, Euripidesz 74, Thukydidesz 70, Petrarca 70, Rabelais 70, Aiszchylosz 69, Cervantes 68, Milton 65, Scott 61, Racine 59, Horatius 57, Dickens 57, Dante 56, Shakespeare 52, Vergilius 51, Molière 51, Schiller 45, Byron 36. **Pestők:** Tizián 99, Michel Angelo 89, Rubens 63, Rembrandt 63, Velasquez 61, Holbein 57, Vandyck 42, Correggio 40, Rafael 37. **Vallásalapítók:** Confucius 71, Luther 66, Mohamed 67, Calvin 54. — **Zenészek:** Haydn 77, Beethoven 75, Schumann 41, Weber 39, Chopin 39, Mendelssohn 38, Mozart 35, Schubert 31. E 89 nagy ember közül csak 49 nem érte el a 70-ik, 31 a 60-ik évet és csak 15 volt 50 évesnél fiatalabb.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bályeget ne küldjenek.

Leuberg. 1. Nem. 2. A fegyver előírt fegyverzetéhez tartozik s ha azt most nem használja is, beszolgáltatnia nem lehet. 3. Rendfokozata, illetőleg szolgálati minősége „népfölkelő” és nem csendőraliszt. A főlé- és alárendeltségi viszonyra nézve a Szolg. szab. I. Rész 53. pontja mérvadó.

Tavas. Kérelmét szolgálati uton adja elő.

O. O. Nem jogosult.

Sebesült csendőr. Díjtalan kórházi ápolásra van igénye és összes illetékei élvezetében marad.

Gyöngyvirág. 1. A hadisegélyre való igényt, az összes mellékkörülmények ismerete nélkül megállapítani nem lehet. Forduljon az illető községi előjárósághoz. 2. Ha az előző szolgálathoz történt elbocsátás és az újabb szolgálathoz való belépés között 30 napnál hosszabb idő mult el.

J. J. Követelni nincs jogában, csupán önkéntes adakozásról lehet szó.

T. G. alórm. Szolgálati ügy. Forduljon szakaszparancsnokához.

Szibéria. Ha az átlépés közvetlenül történik, úgy beszámít. **Ítélethozatal.** 1. A per újrafelvétele alapján. 2. Kir. törvény. szék, kir. ítélőtábla, kir. curia. 3. Igen. 4. Nem. 5. Bizonyos körülmények között igen.

Havasvirág 17. 1. Az egyébkénti feltételek (jó minősültség, az anyagi helyzet javulása stb.) fennállása esetén: igen. 2. Ha megérdemli.

1874. Az alapszabályok 9. pontja értelmében igénye van. Szolgálati uton kell kérnie.

Dunamenti. Kérelmét őrskihallgatáson adja elő.

Pisztráng. 1. Minthogy a vezénylési pótdíj a vezénylés egész tartama alatt illetékes, az az illetőt, — nézetünk szerint — a rövid szabadság alatt is megilleti. 2. „Altisztek” megjelölés alatt mindenkor a valóságos rendfokozattal bíró altisztek értendők.

K. T. A rendszeresítés iránti intézkedés még folyamatban van s így az egyeseknek már kifizetett ily pótlék kiutalása tévedésen alapulhat.

Técsi. A jelzett nyomtatvány, mivel az az öragazdászati kezelési utasítás 86. §-a értelmében sem a gazdasági átalányt, sem az őrs irodai átalányát nem terhelheti, — nézetünk szerint — a közzgazdálkodás terhére lenne beszerzendő.

T. I. népfölk. örm. 1. Sorsjegyek húzásának eredményét a „Merkur” sorsolási tudósító pontosan közli; (megszerozhető: Budapest, V. Fürdő-utca 3.) 2. Sorsjegye nem nyert.

Fekete. Sorsjegye nem nyert.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

Tabajdi Kálmán, tényleges állományu altábornagyot, magyar honvédelmi államtitkárrá;

adományozni méltóztatott:

hadidiszítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet és a kardokat:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül:

Szendródi Béla, a cs. és kir. V/43. gyalog zászlóaljnál beosztott VII. számú csendőrkerületbeli csendőr főhadnagynak;

megengedni méltóztatott, hogy a nekik adományozott idegen rendjeleket elfogadhassák és viselhessék:

a porosz királyi harczos érdmet:

Rudau János 1. oszt. őrmester és Sipos Ferencz altábornagy, II. számú csendőrkerületben;

a német harczos érdemérmét:

Kosinszky Kristóf 1. oszt. őrmester IV. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

a bronz vitézségi érem:

Zselezen János csendőrnek, Horváth Ádám alörmes-ternek, a VI., Sipos Ferencz csendőrnek, a II., Krommer Antal, Pecsics Antal alörmes-tereknek és Joó Sándor csendőrnek, a VI. számú csendőrkerületben.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

résztvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérle iltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadjuk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkknél, 8% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóti, 5½% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával).

Előlegeket nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intézkedések és chequék bevezetését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Nyugállományba helyeztetik:

1917. évi április hó 1-ével:

Varga István I. V. sz. csendőrkerületbeli járás-örmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-kant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhelye: Pelsőcz (Gömör és Kishontm.).

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Papp István 2. oszt. örmester, egy lótolvaj szövetkezet tagjainak 289 órában át tartott nyomozás során eszlközölt kiderítése és ártalmatlanná tétele, valamint 36,600 K értékű bűnrel biztosítása körül kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységeért;

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bak József alörmester, 1916. évi december hó 4-én Olaszliszka községben kiütött tüzvésznel, a tűz továbbterjedésének megakadályozása, de különösen a vagyonmentés körül kifejtett önfeláldozó, buzgó és eredményes tevékenységeért;

Balogh Bartha András 2. oszt. örmester, 1916. évben a közegészségügy terén, a ragályos betegségek továbbterjedésének megakadályozása körül kifejtett igen buzgó, odaadó és sikeres tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

a II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vastag József alörmester, egy lótolvaj szövetkezet tagjainak 289 órában át tartott nyomozás során történt kiderítése és ártalmatlanná tétele, valamint 36,600 K értékű bűnrel biztosítása körül kifejtett önfeláldozó, és eredményes tevékenységeért.

Előléptettek:

alörmesterré:

1917. évi február hó 20-ával:

Tóth Lajos, III. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi márczius hó 1-ével:

Pápai Géza, Duma Sámuel vezetők, az I. és Lipcsei Sándor csendőr, III. számú csendőr-kerületben:

1917. évi márczius hó 15-ével:

Sipter Ernő, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1917. évi márczius hó 16-ával:

Kovács László, Vajasci Gyula, Nagy Mózes, Sztrimbely Sándor, Badár István, Radó József, Geiger András,

Prikop Gergely vezetők, Tóth Sámuel, Mincsik József, Hunló József, Kovács Ferencz, Rusu Jakab, Sprung Béla Péter, Kósa Dénes, Boldizsár Tamás, Simon Miklós, Bilinszki József, Tóth Máttyás, Nagy József, Posan Ferencz, Kovács György, Rancz Imre, Kiss Sándor II., Pataki Máttyás csendőrök, a VI., Gergely István csendőr, a VI., Gáspár Sándor, Kozma József, Nagy József, Székely Mihály vezetők és Nagy György csendőr, VII. számú csendőrkerület állományában;

1917. évi április hó 1-ével:

Rácz Mihály, Süke Géza, Csik András, Pap András, Gábor Venczel, Kotyko János, Lengyel Gyula, Baranyi Pál, Zirig Péter, Darás Dénes, Seres Lajos vezetők, Csóka László, Kondor László és Hendrich Géza csendőrök, az V. sz. csendőr-kerületben.

vezetővé, a járőrvezetői jelvény egyidejű adományozása mellett:

1917. évi márczius hó 1-ével:

Solymos Zsigmond, Kovács Dénes II., Györfi János, Márton György csendőrök, az I. Szabó János I. és Udvar Miklós csendőrök, IV. számú csendőrkerület állományában.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellismerő leveleim ezerszámba vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.**A világ legjobb harmonikái**

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Osodásan erős hang, 8 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang, 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangnak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hangnak is készülnek.

Gramofon

Osodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy „Union” szerkezettel 50 K. — Legszébb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfas előadások stb. 80 fill.-tól 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.**VÁRNAY L. SZEGED**

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Felszerelési szükségletét igyekezzék mindenki sürgősen beszerezni, mert az árak folyton drágulnak.

Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

Ujjonnan rendszeresített

6 és 13 mm széles

ezüst gallér sujtás, kard és kardkötő,

valamint

selyem csillagok

nálunk már jutányosan beszerezhetők.